

mission

>> I DETTA NUMMER

Revolution i äktenskapet

Gud talar serer!

Vikströms frivilligarbetade i Tanzania

FINSKA
MISSIONS-
SÄLLSKAPET

Finska Missionssällskapet

Besöksadress:
 Observatoriegatan 18
 00140 Helsingfors
 Postadress:
 PB 154
 00141 Helsingfors
 www.mission.fi/fms
 fms@mission.fi
 personlig e-post:
 fornamn.efternamn@mission.fi

Chef för svenska sektionen**Marika Björkgren-Thylin**

tfn 09-1297 265

Missionspedagog**Camilla Skrifvars**

tfn 09-1297 360

**Sekreterare för barn-
och ungdomsarbetet****Carre Lönnqvist**

tfn 09-1297 263

Understödskoordinator**Britt-Helen Lindman t.f.**

tfn 09-1297 266

Informatör**Ann-Christine Marttinen**

tfn 09-1297 264

Byråsekreterare**Maria Westerling**

tfn 09-1297 282

LEDARE

Marika Björkgren-Thylin

skribenten är chef för svenska sektionen
 vid Finska Missionssällskapet

Mission i ny utformning

Det du håller i din hand är det allra första numret av den förnyade tidningen Mission. Tidningen har blivit tunnare och utkommer mera sällan än tidigare, men i gengäld får du den alldeles gratis. I och med förnyelsen har tidningens läsarantal mer än fördubblats och tidningen skickas nu till ca 3 500 hushåll i Svenskfinland.

Vår förhoppning med förnyelsen är att vi bättre ska kunna betjäna missionsintresserade i Svenskfinland. I och med att det nu är svenska sektionen som ansvarar för utgivningen av tidningen – tidigare lydde den under Finska Missionssällskapets förlag, som främst ger ut material på finska – hoppas vi komma närmare den finlandssvenska verkligheten och bättre kunna tillgodose våra svenska understödjares behov. Vi vill lyfta fram personer och projekt som stöds i Borgå stift, men också berätta om enskilda finlandssvenska missionsentusiasternas och församlingars engagemang för missionen. Vi vill informera om det som är aktuellt på missionsfronten både här hemma och utomlands. För att vår vision om att komma närmare våra understödjare ska kunna förverkligas, behövs växelverkan och kommunikation. Därför hoppas jag att du som läser tidningen ger oss tips om vad som händer runtom i Svenskfinland på missionens område och berättar vilka ämnen som intresserar just dig.

Även om vår vision är att mera än tidigare öppna fönstren inåt mot Borgå stift så är vår viktigaste uppgift fortsättningsvis att hålla fönstren mot världen öppna. Vi vill ta med våra läsare på resor ut i världen, låta dem se den verklighet som våra medmänniskor i andra länder lever i och föra dessa människors livsöden närmare deras finländska understödjare. Vi vill också berätta om vad som händer inom den världsvida kyrkan och i kristendomens gränsmarker. För det är där som mission hela tiden pågår, i gränsen mellan tro och otro. Som du vet blir det lätt korsdrag när man öppnar flera fönster. Och jag tror det är just där vi vill vara – mitt i korsdraget.

Du får nu tidningen gratis, men om du vill bidra till tidningens trycknings- och portokostnader kan du använda bifogade bankgiro. Om du själv ännu inte får tidningen Mission eller om du känner någon, som gärna skulle få den, kan du kontakta någon av oss på Finska Missionssällskapets svenska sektion.

Jag önskar dig trevliga lästunder.

Marika Björkgren-Thylin

Och jag hörde Herren tala, och han sade: "Vem skall jag sända, och vem vill vara vår budbärare?" Och jag sade: "Här är jag, sänd mig."

Jes. 6:8

50 miljoner tryckta biblar i Kina

Femtio miljoner biblar har tryckts i Amity Printing Company i Nanjing, Kina. Den 8 december samlades närmare 200 kyrkoleddare, representanter för olika organisationer och ämbetsverk samt utländska gäster för att fira denna händelse.

Kinesiska biblar från Amity kommer att delas ut bland deltagarna i olympiaden 2008. Pastor Cao Shengjie, president för Kinas kristna råd, kommer att hålla gudstjänster på olympiadorområdet för tävlare och andra deltagare. Läs mera: www.amityfoundation.org/wordpress/index.php

Flyttfirma kör in i arbetslivet

Ling Oi avväjningscenter för missbrukare som Finska Missionssällskapet startade år 1970, kommer inom en snar framtid att övergå till den evangelisk-lutherska kyrkan i Hongkong. Centret har nu startat en egen flyttfirma och köpt en lastbil för ändamålet. Genom firman kan avväjda f.d. missbrukare, bekanta sig med arbetslivet och få inkomster.

Oro över hälsovårdsarbets framtid i Tanzania

Dr Peter Z. Kopwe, f.d. direktor för den evangelisk-lutherska kyrkans hälsovård och diakoni, uttryckte sin oro över kyrkans hälsovård i Tanzania, då han intervjuades av Ann-Christine Marttinen våren 2007.

– Det krävs tid, då man arbetar bland fattiga människor. Sponsorerna är här i fem år och lämnar oss sedan, då vi inte har utvecklats i den riktning som de önskar. Finska Missionssällskapet är en av de få som har stött kyrkan på lång sikt.

– Vi måste avancera enligt egna krafter, leva tillsammans med människorna mitt i deras utmaningar. Det lönar sig att satsa på människor, också på missionärer, som vistas på ort och ställe i årtal.

– Donatorerna, som ger medel direkt till staten, säger då kyrkorna anhåller om understöd: 'Gå till staten och begär er del!' Men tjänstemännen förstår inte alltid kyrkans behov. 13 procent av hälsovårdspersonalen i kyrkans sjukhus har lämnat oss och gått över i statlig tjänst och högre löner. De som stannar kvar i kyrkans sjukhus har sannerligen förbundit sig både till Gud och kyrkan.

– Jag saknar mitt arbete som läkare. Nu sysslar jag med tung byråkrati. Då jag

kommer hem har jag andra plikter: hustrun, 3-4 barn, gäster, syskon, släktingbarnens skolavgifter, anhörigas jordfästning. Ingen vila..."

(Dr Peter Kopwe avled den 16 juni i hjärtinfarkt vid 55 års ålder, sju veckor efter intervjun i Arusha.)

Oroligheter stjälppte allaktivitetshuset i Venezuela

Den lutherska kyrkan i Venezuela söker en ny plats för allaktivitetshuset S:ta Teresa i Cartanali. Genom Finska Missionssällskapet julinsamling för två år sedan samlades medel för att anskaffa fastigheten. Byggnadsarbetet har haft motvind hela tiden. Missbrukare och brottslingar tar ihop på området, folk har brutit sig in i huset, rånat, söndrat lösöre och överfallit projektansvarige pastorn Alfredo Langert.

Kyrkan säljer nu fastigheten och söker under år 2008 ett lugnare ställe där den kan utveckla sitt barn- och ungdomsarbete samt fadderverksamheten.

Shangalalakliniken i blåsväder i Angola

Den lutherska kyrkans klinik i Shangalala, södra Angola och dess filial i Tjavikwa får stöd från Finlands utrikesministerium via Finska Missionssällskapet, likaså stöds kyrkans hälsofostran, vaccineringsprogram, mödrarådgivning, utbildning av bybarnmorskor och arbetet bland aidsjuka.

Shangalalakliniken erbjuder mycket mångsidig service än statens fåtaliga hälsocentraler.

– Vi höll mottagning varje dag, berättar översköterskan Alice Nande. Medicinen fick folk med sig, varje gravid kvinna hivtestades, vi har gjort laborietester och blodtransfusioner. Nu hotar statens nya föreskrifter att göra slut på transfusionerna. Under malariaperioden har vi ca 30 patienter per dag.

Hälsovårdsteamet har tre gånger i veckan gjort vaccineringsresor till nejdens byar och har kunnat så gott som utplåna mässling. Nu hotas resorna, eftersom staten föreskriver att barn- och mödrarådgivningen skall vara öppen varje dag och binder personalen till kliniken. Hur locka personal till det avlägsna Shangalala?

Kliniken har utbildat 40 bybarnmorskor och 40 byhälsovårdare på kortkurser. Bland annat Helena Åström, Keth Sainio och Tuula Pelkonen från Finska Missionssällskapet har arbetat i många år i Shangalala.

"Det krävs tid, då man arbetar bland fattiga människor. Sponsorerna är här i fem år och lämnar oss sedan, då vi inte har utvecklats i den riktning som de önskar. Finska Missionssällskapet är en av de få som har stött kyrkan på lång sikt."

Dr Peter Kopwe. Foto: Ann-Christine Marttinen

Mission hör till det mest meningsfulla man kan satsa på, också då man är pensionerad, anser Kerstin och Erik Vikström.
Foto: Ann-Christine Marttinen

"Biskopstiden god förberedelse för undervisning i Makumira"

Vikströms frivilligarbetade i Tanzania

”Då jag steg in i klassrummet var det som om jag skulle ha stått där igår”

Från Erik och Kerstin Vikströms fönster i Borgå syns gamla stan och domkyrkan. Efter branden har kyrkan fått ett nytt, ljusst tak. Spånorna spikas fast senare. Är allt sedan som förut? Inte helt. Det som har hänt lämnar spår i både byggnader och människor.

Vikströms återvände strax före jul till Borgå, efter tre månader av undervisning i Makumira University College i Tanzania. Det var andra omgången, med en intervall på 27 år mellan passen.

Makumira teologiska institut befinner sig ca 15 km öster om Arusha och är den äldsta enheten i kyrkans Tumaini Universitet. Förr kunde man komma och gå till byggnaderna, som stod under lummiga träd på en gammal kaffeplantage. Tiderna har förändrats. Nu får man redogöra för sitt ärende vid metallporten, innan vakten släpper in besökaren bakom universitetsmurarna.

Närmare 1500 studenter har dimmitterats från Makumira sedan 1947, då det teologiska seminariet grundades. Bland universitetets knappa 1000 elever finns både kristna och muslimer. Merparten är tanzanier, men det kommer studeranden också från många östafrikanska länder samt från Angola, Namibia, USA, Tyskland och Skandinavien. I Makumira kan man studera teologi, humanistiska ämnen, sociologi och juridik.

Mera "shikamoo"

– Då jag steg in i klassrummet var det som om jag skulle ha stått där igår, konstaterar Erik Vikström. Skillnaden var förstås den, att eleverna nu hade en biskop framför sig. Det hade sina konsekvenser. Respekten för äldre människor, för att inte tala om biskopsämbetet, är ett faktum i Tanzania.

– Erik sade en kväll: "Det är nog mera shikamoo än tidigare", skrattar Kerstin Vikström. Shikamoo är en respektfull hälsning, som unga använder, då de tilltalar en äldre.

– Det slog mig en dag att mitt första arbetspass i Tanzania var en ypperlig förberedelse för biskopsämbetet, säger Erik Vikström. Biskopstiden i sin tur var en god förberedelse för de undervisningsuppgifter jag hade denna gång. Sällan har jag använt mitt biskopsämbete mera – för sakens skull.

– Bland mina elever fanns både unga studenter och äldre erfarna präster, som ville uppgradera sin examen.

Vad skall man göra med det karismatiska?

Den låga lönen tvingar prästerna i Tanzania att extraknäcka och arbetsbördan ger inte prästämbetet en hög status. Utmaningarna är många.

Kyrkan växer ständigt. Massdop förekommer. Den lutherska kyrkan är respekterad, men kyrkorna lever i en större konkurrenssituation än på 1970-talet. Utländska pengar är i rörelse. På gamla lutherska områden drar pingströrelsen fram och kyrkan lever i en karismatisk verklighet: folk ser predikanter med stark utstrålning i TV och lyssnar till lovsånger.

Koncentration och kreativitet börjar i dagis.

Foto: Familjen Vikströms bildarkiv

Malax-Essegungor ger lyft åt skoldagen.

Foto: Familjen Vikströms bildarkiv

En del av Makumiras 130 teologiestuderande får biskoplig vägledning i andligt ledarskap.

Foto: Familjen Vikströms bildarkiv

forts... >>

Framtidens ledare utbildas på Makumira campus. Hälften av studerandena, ca 450 är humanister, på andra plats kommer 350 blivande jurister.

Foto: Ann-Christine Marttinen

– Man måste ge rum för väckelsen i kyrkan. Annars går välsignelsens våg förbi. Utmaningen är att ge väckelsen ett andligt ledarskap, poängterar biskopen. Kyrkans relation till väckelse var ett av våra stora diskussionsämnen i klassrummet.

– Det ekonomiska stödet till Makumira är viktigt, påpekar biskopen. Det är svårt att få stiftena att sända teologiestuderanden och att stå för kostnaderna. I en fattig kyrka kretsar allt kring pengar, eller bristen på pengar. Men Makumira behöver också gedigen luthersk och väckelsebetonad undervisning, så att studenterna får väggkost för att leva som kristna i den omgivning de befinner sig i.

– Många elever frågade efter skillnaden mellan kyrkan i Tanzania och kyrkan i Finland. Jag förklarade för dem att t.ex. våra julgudstjänster är fulla till sista bänkraden, fast det kan vara glest en sommarsöndag. Man kan inte säga att den ena kyrkan är bättre än den andra. Men hos oss behövs re-evangelisation.

Många förändringar på tjugosju år

Tanzania är inget fattigt land i sig, men dess naturresurser kommer inte folket till del och skillnaden mellan rik och fattig är markant. Korruption är ett problem som alla noterar. Då lönen inte räcker till för uppehållet töjs samvetet. Det är viktigt att utbilda lokal personal och höja lönerna.

– För en enskild mänska är det svårt att råda bot på situationen, suckar Kerstin Vikström. En hemhjälp i Makumira kan inte få högre lön än rektorn.

I de statliga skolorna är problemen

många: i en klass kan det sitta upp till 100 elever. Det finns en stor iver att börja direkt med engelska i skolan. Men detta leder ofta till att eleverna saknar begrepp på sitt modersmål, vilket gör det omöjligt att bedriva fortsatta studier. Under president Nyereres tid ville man ge alla möjlighet att gå i skola, undervisningen skulle gå på swahili och man skulle få en gedigen undervisning i engelska vid sidan om.

– Det fanns mycket gott i den afrikanska socialismen, men det skar sig ekonomiskt, säger Kerstin Vikström. Butikshyllorna gapade tomma och köerna utanför butikerna växte. Nu finns det allt. Förr var det glest med bilar i trafiken, nu är gatorna fulla. Det måste finnas pengar i rörelse, eftersom bensinen är dyr.

– Men vi har stött på en otrolig fattigdom, fortsätter biskopen. Pensionärerna har inga pengar alls, eftersom pensioner i praktiken inte existerar. Alla håller därför på och jobbar så länge som möjligt för att få lön.

Bara en liten skiva Afrika

Kerstin Vikström arbetade i universitetets barnträdgård liksom tidigare, inredde en andaktshörna med kors på väggen och ett altare beklätt med kangatyg från basaren. Vid altaret hölls morgonsamling varje dag, i enlighet med de direktiv som Annika Steffansson och Maija Rostedt utarbetat för kyrkans förskolarbete.

Barnen blev genast förtjusta i "kyrkan". Med pengar från understödsförsamlingarna i Malax och Esse reparerades gungor och rutschbana och skaffades gardiner och annat, som gjorde klassrummet hemtrevligt. Projektet med att få stängsel runt barnträd-

“ I Afrika såg jag sidor av Jesus som jag aldrig sett förr.”

gården får vänta tills Vikströms är tillbaka igen nästa höst, om Gud så vill. Stängsel betyder trygghet för barnen och bekostas av understödsförsamlingarna.

– Barnen var likadana som förr. Med lärarna diskuterade vi speciellt disciplin och barnuppfostran, säger Kerstin.

– Nu, den andra gången, kunde vi börja arbeta dagen efter att vi kommit fram. Vi kunde språket och kände till kulturen, konstaterar biskopen. Att anställa gamla missionärer är effektiv användning av arbetskraft. Men om det finns afrikanska lärare, som behöver lektionstid, då ställer jag inte upp. Nu upplevde jag att vi kunde vara till exempel och uppmuntran.

Under en gudstjänst i norra stiftet plitade biskopen ner följande bön på ett papper:

”Jesus, låt mig se ditt ansikte i dessa ansikten. Låt mig lära känna dig här, du som är deras Herre och Frälsare och som tagit gestalt i dem.”

– Vi känner bara en liten del av Afrika. Det får vi leva med. Men mitt i den situationen bygger Kristus sitt rike. I Afrika såg jag sidor av Jesus som jag aldrig sett förr. Jag upplevde starkt att Jesus har tagit sin gestalt i mina tanzaniska bröder och systrar. De behöver inte leva med en västerländsk imperialistisk Jesus och anemiska Jesusbilder.

– Vid hemkomsten från detta missionspass är jag mer övertygad än någonsin förr att Jesus är världens enda hopp och att det hör till det mest meningsfulla som finns att satsa på mission.

Ann-Christine Marttinen
skribenten är informatör
vid Finska Missionssällskapet

>> VÄRT ATT VETA

Det största kinesiska teologiska biblioteket i världen finns i det lutherska seminariet i Hongkong och har 80 000 band, hälften av dem på kinesiska. Judy Christian-Granberg från Finska Missionssällskapet har arbetat på biblioteket.

Etiopien är kaffets ursprungsland. Kaffet fick sitt namn av landskapet Kaffa och infördes i Europa mot slutet av 1500-talet.

Kaffeböner är idag den vara som det handlas mest med i världen, med undantag för olja. Uppskattningsvis 100 miljoner människor, främst i u-länder, är beroende av kaffe för sin försörjning och kaffeindustrin omsätter svindlande 70 miljarder dollar världen över.

Etiopien var det enda land i Afrika som lyckades bevara sin självständighet under kolonialtiden i slutet av 1800-talet.

Mer än 80 procent av alla bönder i Afrika är kvinnor.

1,1 miljarder människor saknar tillgång till rent dricksvatten och 2,6 miljarder människor saknar tillgång till sanitet. Varje mänska borde ha tillgång till minst 50 liter rent vatten per dag. En mänska klarar sig nått och jämt på 30 liter; 5 liter går till matlagning och dryck, 25 liter till tvätt.

En finländare använder i genomsnitt 150 liter vatten per dag. I många länder, i t.ex. Afrika, måste mänskorna klara sig med mindre än 10 liter vatten per dag.

Världsrekordet i högsta, normala årsmedeltemperaturen är +34,7 grader Celsius och har mätts i Dallol, Etiopien.

Själavårdskurserna, som började år 1971 i Kilimanjaro Christian Medical College (KCMC) i Moshi i Tanzania och i vilka Carl-Gustav Henricsson från Finska Missionssällskapet var engagerad, är det äldsta kontinuerligt pågående kliniska själavårdsutbildningsprogrammet i Afrika. Nu börjar KCMC utbilda arbetshandledare.

Seppo Rissanen
Skribenten är direktor
för Finska Missionssällskapet

Mission, universitet och utveckling

Det har alltid funnits ett nära förhållande mellan kyrkans liv och högre utbildning i Europa. Universitetet utvecklades under kyrkans beskydd under medeltiden. En naturlig följd av detta var, att prästerna fick en hög akademisk utbildning. Den teologiska fakulteten har sålunda ända till våra dagar haft sin plats i de västerländska universiteten. Tanken bakom detta var tron på den Treenige Guden: Gud har skapat den värld vi skall lära oss förstå, Kristus är den sanna visheten och den Heliga Anden leder oss till sanningen.

Att börja bygga universitet i u-länder låg trots detta inte särskilt högt på de lutherska missionssällskapens agenda tidigare. Man hade beslutat sig för att koncentrera sig på de allra fattigaste människorna och förbättrandet av deras livsförhållanden. De nordliga lutherska missionssällskapen hade ju inte heller så stora finansiella resurser till sitt förfogande som de katolska och andra protestantiska sällskapen, som redan i ett mycket tidigt skede började utveckla den akademiska utbildningen.

Idag ser det annorlunda ut. Vår partnerkyrka, den evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania visar väg för andra. Kyrkan har förstått att det är nödvändigt att satsa på hög akademisk utbildning, om den vill hjälpa det egna samhället ut ur misär. Kyrkan har redan många medarbetare, som har höga akademiska grader från utländska universitet. Finska Missionssällskapet har i årtionden beviljat stipendier för detta ändamål. Nu bär denna satsning frukt.

Den lutherska kyrkans Tumaini universitet i Tanzania växer starkt. Kyrkan fortsätter att utveckla detta arbete så att universitetet kunde bidra till en positiv samhällsutveckling på många fronter, t.ex. främja jämlikhet mellan män och kvinnor, lika möjligheter för de handikappade och samhällsfred. Att kunna utbilda kyrkans nya medarbetare tillsammans med bl.a. humanister, socialarbetare, jurister och speciallärare i en akademisk miljö ger kyrkan naturligtvis många fördelar. Kyrka och samhälle växer samman.

Kyrkan och universitetet har en viktig gemensam faktor: de är båda internationella till naturen. Kunskapen och evangeliet gäller alla. Många av våra missionärer arbetar idag vid universitet på olika håll i världen.

Fortfarande gäller den gamla visheten: tron på den Treenige Guden visar den rätta vägen till samhällslig utveckling.

DIREKTORNS HÖRNA

Revolution i äktenskapet

Anthony Kipangula spränger gamla seder och föreställningar i den lutherska kyrkans äktenskapsseminarium i Tanzania. Målsättningen är att makarna skall leva i ett jämlikt och kärleksfullt förhållande.

Trettio äkta par har trängt sig in i kyrkans församlingssal i Kibao i södra Tanzania. Det är äktenskapsseminarium. Åhörarna är kristna och muslimer, unga och gamla. En del har små barn med sig.

Pastor Anthony Kipangula talar med inlevelse, med hela kroppen. I den låga salen dundrar pastorns röst, ibland krymper den till en tyst viskning. Kipangula är en man på rätt plats, det kan t.o.m. en icke språkkunnig, utomstående ana. Åhörarna lever sig in i föreläsningen: då pastorn berättar en rolig historia brister publiken i skratt, då han talar om svåra problem sänker sig allvaret över åhörarna.

– Jag lämnade en god kommersiell tjänst och studerade till präst. Nu är jag lycklig, säger Kipangula.

Gamla seder stör familjenheten

– Vi spränger gamla seder och bruk i våra seminarier, säger Anthony Kipangula. Traditionella föreställningar styr äktenskapen, men vi har märkt att de också främjar spridningen av hiv och aids.

Äktenskapsseminarierna arrangeras av Iringa universitet och den evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania. I seminarierna granskas gamla traditioner, som t.ex. att makarna inte får ha samlag under den tid som modern ammar eller efter klimakteriet. Detta leder till frestelser, speciellt då männen reser och prostituerade kan komma och knacka på hotelldörren.

– Om mannen har rest iväg efter att ha grälat med sin hustru, blir frestelsen synnerligen stor, säger Anthony Kipangula.

Vem vill promenera med sin hustru?

Seminariets målsättning är att föra makarna närmare varandra, ändra på gamla beteendemönster.

– Mannen och kvinnan tillsammans är Guds avbild, säger pastorn skarpt. Man kan

inte skilja dem från varandra. Om du som är man slår din hustru, slår du också dig själv. Kvinnans smärta är din egen!

Anthony Kipangula föreslår att makarna i stället för att bruka våld diskuterar med varandra och gör promenader på tu man hand. Det är inte lätt för männen att följa dessa råd. Traditionellt är det mannen som gör besluten och hustrun får lov att foga sig efter dem. Och vem skulle våga gå ut och promenera med sin hustru? Folk skulle säga att hustrun har förtrollat mannen. Mannen måste gå åtminstone femtio meter framför sin hustru.

Det kräver mod att bryta gamla mönster. Men pastorn påminner makarna om tiden då de var nyförälskade: Återuppväck känslor som ni hade då. Var det inte underbart?

Nya tider, nya seder

Anthony Kipangula konkretiserar det han säger genom exempel ut sitt eget liv.

– Vi kräver tjänster av vår hustru utan att förstå hur mycket hon egentligen gör för oss. Då Esther började studera, blev det uppenbart hur mycket hon i själva verket hjälpte mig.

Esther Kipangula sitter vid fönstret och ler. Hon drar äktenskapsseminarierna tillsammans med sin man. Också pastor Kati Kempainen från Finska Missionssällskapet, som är chef för detta utbildningsprojekt, föreläser i seminarierna och fokuserar på hur föräldrarna skall ge sina barn sexualundervisning.

Går undervisningen fram?

– Vi behöver kunskap, säger det pensionerade lärarparet Twidike och Meshack Mwandolela.

Mod att bryta skadliga traditioner kommer i sinom tid. Tiderna har förändrats.

– Om du slår din hustru, slår du dig själv, säger Anthony Kipangula med pondus.

Foto: Paula Laajalahti

”Det kräver mod att bryta gamla mönster. Men pastorn påminner makarna om tiden då de var nyförälskade: ”Återuppväck känslor som ni hade då. Var det inte underbart?”

forts... >>

Hand i hand. Anthony och Esther Kipangula vet att teori inte övertygar. Det är det praktiska som gäller, också i äktenskapet.

Foto: Paula Laajalahti

>>

Livsviktig rådgivning

Den evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania och Tumaini Universitets enhet i Iringa har startat ett rådgivningsprogram "Empowering Education Processing Diaconia". Det handlar om äktenskapsseminarier, studierådgivning och sjukhussjälavård, berättar TD Kati Kempainen från Finska Missionssällskapet. Kempainen är ansvarig chef för det fyraåriga rådgivningsprogrammet och är stationerad i Iringa.

Äktenskapsseminarierna baserar sig på material, som föreläsarna, bl.a. Anthony Kipangula har utarbetat på swahili. Målsättningen är att ge ut ett skriftligt material gällande alla dessa rådgivningsmodeller. Seminarier, som är öppna för alla, hålls 6-9 gånger i året.

– Folk får information om äktenskapsseminarierna i kyrkor och moskéer och intresset har varit stort. Sextio deltagare ryms med per seminarium och vi når närmare fem hundra personer per år, berättar Kempainen. Vi utbildar också 15 par, som sedan samlar tre andra par till en smågrupp, och fortsätter processen."

Studenterna vid Tumaini universitet utvecklar studierådgivningsprogrammet under ledning av Eija-Riitta Kinnunen från FMS. De har fått konkret information om hurdan rådgivning skolelever behöver, då de samlat erfarenheter från sex olika högstudier och gymnasier.

Sjukhusrådgivningen innefattar själavård och ger råd hur man kan stöda aidsjuka och deras familjer.

Teol.lic. Matti-Pekka Virtaniemi från kyrkans utbildningscentral i Helsingfors kommer varje höst för att dra seminarierna under ett par månaders tid. Under hans ledning är 6-8 studeranden engagerade i praktiskt arbete i Ilembula sjukhus. Genom detta projekt kan man förbättra hivtestningsmöjligheterna i Ilembula och hundratals personer kan testas gratis.

Ann-Christine Marttinen

Dessa projekt är några av målen för Finska Missionssällskapets insamling våren 2008. Mer information på www.mission.fi/fms

Tanzania

Huvudstad Dodoma

Invånarantal 39,4 milj.

Invånare under 14 år: 43,9 %

Religioner 35 % muslimer, 35 % trad., 30 % kristna

Förväntad livslängd 50,7 år

Invånare som lever under fattigdomsgränsen 36 %

Mobiltelefoninnehavare 17 % av invånarna

Finska Missionssällskapets arbete inleddes 1948. Verksamheten sker i samarbete med den evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania (ca 2 500 000 medlemmar) och Tanganyika Christian Refugee Service. 18 missionärer, ekonomisk satsning 2,4 miljoner euro.

UTJÄMNINGSPRODUKTER

Utjämningsprodukterna kan köpas året om. Genom att köpa utjämningsprodukter stöder du Finska Missionssällskapets Utjämningskampanj, som strävar efter att förbättra levnadsförhållandena för människor i u-länder.

Utjämningskaffe, 3 €

Bryggmalet 100 gr. Kaffet har producerats av det tanzaniska andelslaget KNCU.

Utjämningsste, 3 €

Grönt te 60 gr. Indiskt rättvisemärkt grönt te från Chamraj odlingar i Nilgir.

Rooibos Vanilj te 60 gr. Rättvisemärkt rooibos från Paardekop odlingar i Sydafrika.

Utjämningskasse, 5 €

Lämplig bl.a. som butikskasse i stället för en plastkasse, 100 % bomull.

Kassen har texten: Lika delas lyckans gåvor.

Beställningar:

Finska Missionssällskapet
tfn 09-1297 222
fax 09-1297 294
e-post basaari@mission.fi
<http://basaari.mission.fi>

Maja Haikolas minnesfond

Kom ihåg dina vänner på bemarkelsedagen eller hedra de bortgångnas minne genom en gåva till utbildning av ungdomar i Namibia.

Den valbara summan betalas till Maja Haikolas minnesfond, Aktia 405526-51425.

Vill du beställa ett blomsterkort med anteckning om gåvan eller få hälsningen publicerad i Mission, kontakta Finska Missionssällskapets svenska sektion tfn 09-1297 282.

Hälsningar till följande nummer av Mission, som utkommer i maj, skall anmälas senast 14.4. 2008.

Min syster Harriet, 92 år, tackas för fortsatt troget arbete med pressning av rosenknoppar med mera till blomsterkorten. Margaret H.

Årsrapport från 2007 över Maja Haikolas minnesfond

Maja Haikolas minnesfond ger fortsatt stöd åt kyrkans utbildning av ungdomar i Namibia.

År 2007 har bidragen till fonden som vanligt influtit genom kortförsäljning 1 700 euro, hyllningar och enskilda gåvor 1 150 euro samt ränteinkomster 1 300 euro. Sammanlagt 4 150 euro.

Till Finska Missionssällskapet, övergående till Namibia, har år 2007 översänts 7 000 euro, som snarast kommer att ökas med 3 000 euro till sedvanlig sändning på 10 000 euro.

Maja Haikolas minnesfond inrättades år 1978. Sedan dess har det influtit 325 430 euro, varav 282 200 euro har översänts till Namibia, medan resten är skriven på högräntekonto för att utgöra ett reservkapital.

Varmt tack till alla bidragsgivare. Välsignat nytt år 2008 tillönskas alla missionsvänner av Majas mamma Margaret Haikola

Britt-Helen Lindman
skribenten är understödskoordinator
vid Finska Missionssällskapet

"Sura pengar"?

KRÖNIKA

Hur reagerar du, när "tiggargreven" dimper ner i postlådan? Skall de igen ha pengar? Nog orkar de hålla på! Så tänkte också jag tidigare. Ända tills en bekant för många år sedan gav mig en tankeställare. Jag ondgjorde mig över skatteverkets deklaration, som jag just fått genom brevluckan.

– Var glad så länge du får betala skatt, sa hon. Det betyder två positiva saker: Du har hört till de lyckligt lottade som har ett jobb. Du har fått vara frisk och har därför kunnat jobba. Tänk, du får vara med och bygga upp vårt samhälle med dina skattepengar. Du kan hjälpa dem som t.ex. på grund av handikapp inte kan jobba. Var tacksam för att du hör till den lyckliga skaran som betalar skatt!

Kloka ord som bet sig fast i min hjärna. Jag har fått många skattedeklarationer sen dess. Varje gång jag plockar upp skatteverkets kuvert från hallmattan har jag tänkt på vad min vän sade: var glad...

Kan man tänka likadant om "tiggargreven"? Visst! Vi får glädjas över att vi lever i ett land där majoriteten har någon sorts inkomst, som täcker de egna utgifterna. Rätt ofta kan det också bli en slant över att ge till dem som inte bor i lika lyckligt lottade länder.

Men Gud älskar glada givare, var mitt nästa argument i diskussionen. Och om man inte känner den rätta glädjen, ska man inte ge.

Men vad skulle jag svara om jag träffade en person, som varit fattig i hela sitt liv och frågade mig: varför hjälpte du mig inte?

Jag kände inte för det den gången och om jag inte känner den rätta glädjen så...

Svaga argument, eller hur? Jag borstar tändarna morgon och kväll, oberoende av om jag känner för det eller inte. Varför tillåter jag då känslorna att styra, när det gäller att öppna min plånbok? "Sura" pengar mättar säkert hungriga lika bra som "glada" pengar.

Ekumenik i praktiken. Den katolska kyrkans kör i Fatick deltog i den stora bibelfesten. Foto: Stig-Olof Fernström

Gud talar serere

”Gud talar serere” rubricerade en av de senegalesiska dagstidningarna nyheten om den nytkomna sererebibeln dagen efter den stora bibelfesten i Fatick. Att Gud skulle tala till människor på något annat språk än arabiska, som är Koranens språk, är kanske en ny tanke för många av dagstidningens läsare.

”Här går vi nu på Faticks sandiga gator och sjunger ”Ditt Ord är mina fötters lykta” och jag blir tårögd på nolltid.”

För den lilla lutherska kyrkan blev dagen då man firade ”Guds förbund”, som Bibeln heter på serere, oförglömlig.

– Det här är den största dagen i vår historia, sade den ena efter den andra.

– Det är som Kholé Diouf sa: Nu kan sererespråket inte dö.

Kholé Diouf är Stig-Olof Fernströms sererenamn. Hans historik inledde festen. Stig-Olof var den som drog i gång översättningsarbetet och som slutförde det. Där emellan har många hjälpt till, inte minst teologparet Teija och Raimo Laine, som tillsammans med det senegalesiska teamet ansvarat för en stor del av Gamla testamentet.

I sitt tal citerade Fernström Leopold Sédar Senghor, Senegals första president, som var filosof, författare, medlem av Franska Akademien – och serere. Senghor befarade att serererna var på väg att ge upp sin identitet till förmån för majoritetsspråket wolof. ”Det skulle vara en katastrof, inte bara för serererna utan för hela Senegal om det gick så”, skrev Senghor för cirka 30 år sedan och förutspådde att serere är ett minne blott senast efter ett par århundraden.

”Men ett språk som har Bibeln kan inte dö!”

Som ett nyfött barn

Det är tusen och en tankar som pilar genom huvudet – och hjärtat – där jag går, först i raden, i processionen från kyrkans center till festplatsen. Vi alla, som under årens lopp varit involverade i översättningsarbetet, finns med i tåget, likaså körerna och kyrkans arbetare. Processionen leds av Woly Sarr. Hennes man hör till kyrkans första präster. Hon har redan gjort en lång arbetsdag vid sin mans sida. På sitt huvud bär Woly en traditionell kalebass med en flätad bricka som lock. På brickan finns en sererebibel insvept i ett vitt, handvävt tyg.

Kalebassen är djupt symbolisk. I den bär kvinnorna mat, hirs och ris. Den flätade brickan är det käril som används då hirsens stötts i morteln och det är dags att skilja agnarna från kornen. Kvinnorna skakar på brickan och vinden tar tag i agnarna som blåser iväg. I det vita tyget lindar man in ett nyfött barn.

Idag handlar det om andlig föda och om Guds nyfödda bok, som aldrig kommer att förgås, hur världens vindar än blåser. Boken är splitterny, den är färdig och vacker som ett litet barn i sin linda. Men hur ska detta barn växa och inta sin plats i sererernas värld? Den biten hänger på alla som själva funnit sin Frälsare – och på oss förebedjare.

Här går vi nu på Faticks sandiga gator och sjunger ”Ditt Ord är mina fötters lykta” och jag blir tårögd på nolltid. Kalebassymboliken överväldigar mig. Och sedan det här: Anta att vi inte skulle ha kommit då i tiden som första FMS-missionärer till Senegal? Vi var fyra: Maj-Britt Sandvik, Tuula Faye, Stig-Olof och jag. Barnen var små, Ben-Olof två år, Karin åtta månader gammal. Anta att vi inte skulle ha lytt kallelsen vi fick av Gud?

Hur ska jag klara av att som den första läsa upp ett bibelord för festpubliken som uppgår till flere tusen? Min röst kommer att brista!

Jag beslutar raskt att tänka på imamen som tackat ja till inbjudan att närvara vid högtidligheterna. Om jag får chansen att läsa ett bibelord för en imam så måste jag ju skärpa mig! Det går vägen.

Samma mammor och pappor

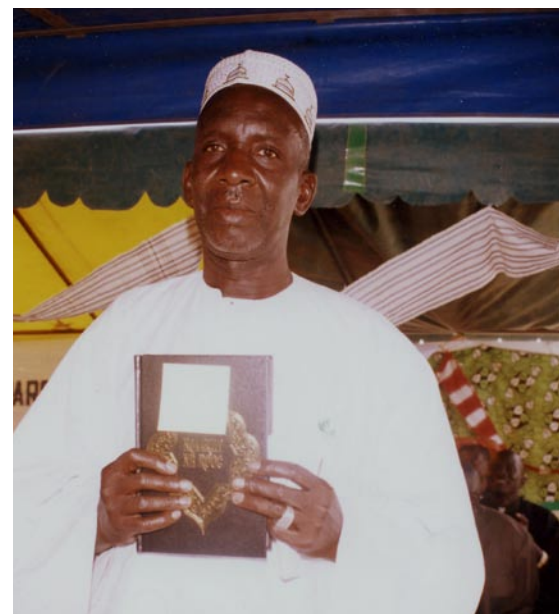
Till allas glädje har den katolska kyrkan under de senaste åren med kraft engagerat sig i sererebibeln och ivrigt deltagit i festplaneringen. Lutherska kyrkans president Pierre Sène och den katolska kyrkoherden står efter den fyra timmar långa festgudstjänsten sida vid sida och delar ut biblar till en del av hedersgästerna, bland dem Elhadji Mamadou Mbengue, Faticks imam. I sitt hälsningstal säger imamen att det är fint att vara tillsammans oberoende av religion, ”för vi har ju samma mammor och pappor”.

Mätte detta diplomatiska och fridsamma sinnelag, som är så karakteristiskt för senegaleserna, hålla i sig länge, länge.

För Guds förbunds skull!

Kristina Fernström

Skribenten är redaktör på Kyrkpressen och har deltagit i översättningsprojektet

Imamen i Fatick, Elhadji Mamadou Mbengue har fått sitt exemplar av den Heliga Skrift på serere.

Foto: Samba Diouf

Stig-Olof Fernström var den första som fick motta ett exemplar av bibeln ur kyrkopresident Pierre Sènes hand.

Foto: Jarmo Kolu

Varje översättare läste ett stycke ur den nya sererebibeln. Till det finländska översättarteamet hörde Stig-Olof och Kristina Fernström, Teija och Raimo Laine, Britta Lassus, Katriina Mäkelä och Kari Pöykkö.

Foto: Jarmo Kolu

Safarin till skriftskolorna – ett värtecken

För mig är det tidigaste värtecknet definitivt att det är dags att tänka på Skriftskolsafarin: hur gruppens resor kors och tvärs mellan lägergårdarna i vårt avlånga stift skall arrangeras och var de skall övernatta.

Kårt barn har många namn: Skriftskolsafari, Skribasafari, Missionssafari. Kort sagt: Skriftskolsafarin är en service som Finska Missionssällskapet erbjuder församlingarna som hjälp i deras konfirmandarbete under sommaren. Församlingarna kan beställa besök av Safarin till sina skriftskolläger och konfirmandsamlingar. Ibland har vi till och med fått beställningar till barnläger.

Safarigruppen kommer med ett färdigt missionsinfopaket till lägret och anpassar sitt material efter lägrets behov. Vanligtvis håller Safarins ungdomar två lektioner och har dessutom gärna en spårning eller en andakt.

För oss på svenska sektionen är Safarin en värdefull satsning. Genom den får vi kontakt med församlingarnas konfirmander, hjälpledare och anställda.

Eftersom sommarjobbarna i Safarin får lön för mödan och behöver en hyrbil för att utföra sitt jobb, kostar besöken 132 euro/gång. Skriftskolsafarin kan beställas på Finska Missionssällskapets webbsidor www.mission.fi/skriftskolsafari.

PS. Ett tips för unga vuxna som inte ännu har sommarjobb. Kolla våra webbsidor och Kyrkpressens annonser flitigt i början av februari.

Safari årgång 2006 fr.v. Daniel Särs, Leon Jansson, i mitten Safarins chef Carre Lönnqvist från FMS samt Jonna Lillrank.

Foto: Ann-Christine Martinen

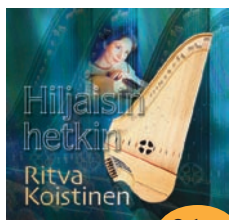

Safari årgång 2007 från vänster: Charlotte Steffansson, Frida Forsblom, Camilla Dahlin. Foto: Eivor Ng

Carre Lönnqvist

skribenten är sekreterare för barn- och ungdomsarbetet vid Finska Missionssällskapet

Stilla stunder med en kantele

21,-

Ritva Koistinen bjuder på stilla stunder med sin kantele på en mångsidig instrumental skiva med finska och utländska andliga melodier.

Ritva Koistinen fungerar som lektor i kantelemusik vid Sibeliusakademien och har gett konserter både i Finland och utomlands.

CD Rainmaker 2007

Ny kondoleansadress

11,70

Lila bukett

Med text ur Psaltaren:
I din hand ligger mina dagar.

Psalm 31:16

Till alla beställningar tillkommer leveranskostnader enligt vikt. Församlingar får mängdrabatt.

Nätbutiken:
<http://basaari.mission.fi>

Beställningar: Finska Missionssällskapet
Basaren, Observatorieg. 18, 00140 H:fors.
Telefon 09-1297 272, 09- 1297 221
E-post: basaari@mission.fi

FINSKA
MISSIONS-
SÄLLSKAPET

Bokett

Finska Missionssällskapet har nyligen kommit ut med en ny Bokett. Boketten är ett gratulationskort som kan användas istället för en gåva när du vill komma ihåg en vän, släkting eller arbetskamrat. Många har idag allt de behöver. Genom att ge en Bokett gör du en konkret insats för en medmänniska i ett utvecklingsland samtidigt som du gläder den som ska hyllas.

Korten i sig själva kostar ingenting, men när du gratulerar någon med en Bokett betalar du in en valfri summa och pengarna går till ett bokpaket för en elev i Nepal (5 €), ett par skor åt en skolelev i Etiopien (10 €) eller välling för en månad till ett barnhem i Tanzania (20 €). Man kan också ge flera bokpaket, skor eller vällingransoner och betalar in dubbla eller flerdubbla summor.

Man kan ha Boketterna hemma på lager för att behändigt kunna använda dem vid bemarkedsgäster eller annars bara. Boketterna kan beställas från fms@mission.fi eller tfn 09-1297 282.

Det finns många sätt att göra en annan glad. Bokett är ett sätt!

Recepthäftigt

Skaparglädje och mission går att kombinera. Det fick vi många bevis på under år 2007. Kronobyflickan Madelen Salo är en av dem vars talanger blivit till glädje både i Finland och Afrika.

Madelen är känd för sina kockkurser på Kyrkans Ungdoms familjeläger i Pieksämäki. Senaste vår lät hon trycka upp sina recept och kombinera dem med läckra bilder till ett häfte med namnet "Recepthäftigt", maträtter från nio länder. Man blir glad bara av att bläddra.

Förordet är skrivet i form av ett finurligt projektrecept, där hon berättar hur idén mognade och hur positivt tänkande, tidsoptimism och vänners uppmuntran fungerade som ingredienser. Projektet växte från tjugo häften till 200!

För Madelen är det viktigt att häftet kan bli till glädje för många fler än de direkta användarna. Hon beslöt att tre euro av varje sålt exemplar går till Finska Missionssällskapets projekt VillageLife för att bygga upp och förbättra byar i Afrika. Du kan bekanta dig med donationsprojektet på www.villagelife.fi.

Häftets pris är 13 euro (+ ev. postavgift) och kan köpas från Finska Missionssällskapet, tfn 09 1297 282.

Paprika, ost och oliver för mission. Madelen Salo trolrar fram läckra rätter från nio länder. Foto: Benny Salo

Händelsekalender

9.2. Borgrock är en ungdomsfestival som går av stapeln på Konstfabriken i Borgå. Festivalen förverkligas av ungdomar, unga vuxna och ungdomsarbetare i Domprosperiet, som på detta sätt samlar in medel till Finska Missionssällskapets VillageLife-projekt. Mera information får du på www.borgrock.fi.

11.2. Världen runt hörnet, en temadag om mötet med andra kulturer och religioner samt satellitkanalen Sat-7. Dagen hålls

i Vanda svenska församlings lokaliteter i Dickursby. För mera information se www.mission.fi/utbildning eller kontakta Camilla Skrifvars, tfn 09-1297 360.

20-23.4. Inspirationsdagar i mission och internationell diakoni hålls i form av en studieresa till Stockholm och Uppsala med besök bl.a. i S:ta Clara kyrka och på Svenska kyrkans mission. För mera information se www.mission.fi/utbildning eller kontakta Marika Björkgren-Thylin, tfn 09-1297 265.

25.5 ReQuest kommer också i år att samla in medel för satellitkanalen Sat-7 genom att ordna ett par konserter på Svenska Teatern i Helsingfors. Konserterna riktar sig till ungdomar och unga vuxna.

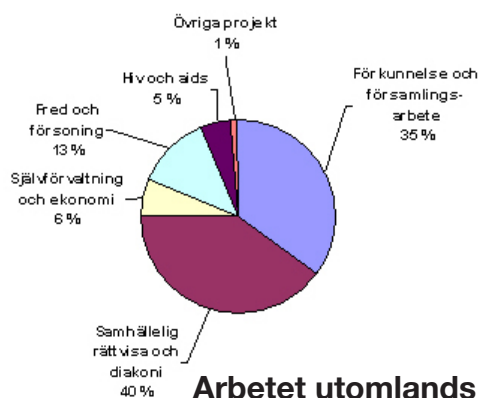
6-8.6 Finska Missionssällskapet svenska Missionsfest hålls denna sommar i Pernå med medverkande från bl.a. de palestinska områdena och Tanzania.

Finska Missionssällskapet

Finska Missionssällskapet har verksamhet i närmare 30 länder på fem kontinenter. Sällskapet har en personal på 380 personer, varav 240 arbetar utomlands i samarbete med lokala kyrkor.

Av en årsbudget på ca 25 miljoner euro används 77 procent för arbete utomlands, resten för fostran, utbildning, information och medelansaffning i hemlandet.

Alla församlingar i Finlands evangelisk-lutherska kyrka är kallade till medlemmar i Finska Missionssällskapet, som grundades år 1859.

FMS kontonummer

Gåvor från privatpersoner
Sampo 800014-161130
Församlingarnas kollekt m.m.
Sampo 800016-60710
Frivilliga bidrag till tidningen Mission
Sampo 800016-60710
Referensnummer 450 000 00023
Maja Haikolas minnesfond
Aktia 405526-51425
Födelsedagskonton
Bitte Lindman, tfn 09-1297 266
Testamenten
Eveliina Salonen, tfn 09-1297 204

Foto: Jouko Marttinen

I vila och väntan sker växten

Vi har märkt att dagarna har blivit längre. Solljuset har vuxit i styrka. Men ännu vilar blomsterlökarna i frusen jord under snö och is. Många djur lever i vinterdvala. Det är vilans tid i naturen; årstiderna växlar, aktiva perioder avlöses av viloperioder.

Det är den naturliga rytmen för allt liv, också för oss människor. Men ibland undrar jag om vi i dagens samhälle håller på att tappa bort denna rytm, växlingen mellan arbete och vila? Vi förväntas vara aktiva och effektiva och prestera så mycket som möjligt på kortast möjliga tid. Effektivitets- och prestationstänkandet påverkar oss i vårt sätt att se på oss själva. Om vi inte märker snabba resultat orkar vi kanske inte vänta. Vi förlorar lätt tålamodet och ger upp.

Vi har kanske lika svårt att vänta när det handlar om hur livet med Gud, Guds rike, växer i vår värld och i oss själva. Men allt som lever, allt som växer behöver tid.

När Jesus talar om livet med Gud använder han bilder som hjälper oss att hålla ut och vänta.

Det är som när bonden sår sin säd i åkern. Början är liten och obetydlig, men i det fördolda sker en skapelse och en tillväxt, som utvecklas till någonting betydelsefullt.

Fröet, som läggs i jorden, behöver tid att gro och växa. Processen sker i en takt som bonden inte i nämnvärd grad kan påskynda. ”Han sover och stiger upp, dagar och nätter går och säden gro och växer, han vet inte hur.” (Mark.4:27) I sin egen takt växer fröet upp till strå och ax med moget vete i axet. Och vetet blir till bröd som mättar hungriga munnar.

Så är det med Guds rike, med gudslivets frön som har såtts och sås i våra liv och i vår värld. Genom bön och bibelord, i gudstjänst, dop och nattvard sås gudsrikesfrön överallt i vår värld. Det finns en livskraft i det liv vi lever med Gud, en skapande kraft, som ger livet näring och växt. Alla ord och handlingar som är präglade av kärlek, vänlighet, godhet och trofasthet är gudsrikesfrön, som gro i det fördolda och bär frukt i sin tid.

I vårt eget liv behöver gudslivet tid att växa och mogna. Vi behöver tålamod och uthållighet. Fröet behöver sin tid i den mörka jorden, då ingenting ser ut att hända. Men fördolt för allas blickar sker Guds skapelseunder. Vi får leva i uthållig väntan, i glädje över det vi ser och med hopp om växt och mognad.

När vi delar vår väntan och vår längtan med varandra i bön och lovsång, i ord och handling, i hem och församling – då får vår tro och vårt hopp ny näring och kraft. Tillsammans får vi glädjas över att Gud skapar, förnyar och stärker sitt liv i oss och i vår värld.

Elsa Tenhonen

skribenten är kaplan i Ekenäs församling

